

KP: “Wolt” un “Bolt Food” platformas ir nozīmīgi pārtikas nozares uzņēmēju sadarbības partneri Covid-19 pandēmijas laikā

Publicēts: 30.12.2021.

Konkurences padome (KP) [aptaujā](#), kurā vērtēja pārtikas un nepārtikas preču pasūtīšanas un piegādes interneta platformu – “Wolt” un “Bolt Food” – sadarbību ar restorāniem, mazumtirgotājiem u.c. sadarbības partneriem, noskaidroja, ka puse no aptaujātajiem uzņēmumiem ir saskārušies ar nevienlīdzīgu attieksmi no platformu puses, tāpēc interneta platformām nepieciešams veikt uzņēmējiem izvirzīto nosacījumu, kas var ietekmēt konkurenci, novērtējumu.

Sākot ar 2020. gada pavasari Covid-19 ietekmē ēdināšanas iestādēm un nepārtikas produktu tirdzniecības uzņēmumiem ir liegta iespēja pilnvērtīgi sniegt pakalpojumus klātienē, kas veicinājis uzņēmumu nepieciešamību meklēt citus alternatīvus noieta kanālus. Pie valstī noteiktajiem ierobežojumiem daļai uzņēmumu “Wolt” un “Bolt Food” platformas ir neaizvietojams preču izplatīšanas kanāls, ja vien paši uzņēmumi nepiedāvā savus individuālos piegādes pakalpojumus. Savukārt tas, ka visbiežāk tieši ēdienu piegādes platformas “Wolt” un “Bolt Food” tiek izvēlētas kā sadarbības partneri, pirmšķietami liecina par to, ka tām piemīt zināma tirgus vara un pārējie tirgus spēlētāji nespēj izdarīt pietiekamu konkurences spiedienu uz šīm platformām.

Nevienlīdzīgā attieksme pret platformu sadarbības partneriem

Lai arī izpētē iegūtā informācija liecina, ka 63 % ēdināšanas iestāžu un nepārtikas produktu tirdzniecības uzņēmumu sadarbību ar platformām “Wolt” un “Bolt Food” vērtē kā ļoti nozīmīgu un pauž apmierinātību ar platformu izvirzītajiem sadarbības nosacījumiem, tomēr trešdaļa jeb 29 % uzņēmumu norāda, ka nesadarbojas ar platformām, jo sadarbība nav nepieciešama vai arī tos neapmierina vairāki izvirzītie sadarbības nosacījumi, piemēram, augstā komisijas maksa par pakalpojumu piedāvāšanu platformā.

Puse jeb 50 % no aptaujātajiem uzņēmumiem atzina, ka ir saskārušies ar nevienlīdzīgu attieksmi no “Wolt” un “Bolt Food” puses. KP ieskatā atsevišķi nosacījumi no platformu puses, piemēram, pastāvīgās akcijas, vienpusēja platformas rīcība, samazinot ēdināšanas uzņēmuma darba laiku vai paaugstinot komisijas maksu, kā arī pārmērīgi augstu maksājumu pieprasīšana var radīt nevienlīdzīgu attieksmi uzņēmumu vidū, kas izmanto platformu pakalpojumus.

Potenciāli situācijas, kad ēdināšanas uzņēmumiem un citiem platformu sadarbības partneriem tiek uzlikts neadekvāts maksājumu slogs, kas nav sabalansēts ar izplatāmā produkta cenu, turklāt komisijas maksa veido būtisku daļu no pasūtījuma, var radīt nelabvēlīgu ietekmi uz restorānu darbību.

Ierobežojumi uzņēmumiem sadarboties ar vairākām platformām

Kā liecina KP veiktās aptaujas rezultāti – platformas “Wolt” un “Bolt Food” mēdz izvirzīt prasību uzņēmējiem sadarboties tikai un vienīgi ar vienu no platformām, kas var liecināt par ekskluzivitātes nosacījumu izvirzīšanu sadarbības partneriem. Tirgus dalībniekiem ir pienākums novērtēt šādus sadarbības noteikumus saskaņā ar Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumiem Nr. 797 “Noteikumi par atsevišķu vertikālo vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam”, lai pārlicinātos, ka tie ir saderīgi ar godīgu konkurenci. KP ieskatā līdzīgi pārvērtējami ir arī citi sadarbības līgumos iekļautie noteikumi, kas vērsti uz konkurences ierobežošanu ēdienu piegādes platformu pakalpojumu tirgū.

Ņemot vērā Covid-19 radītos apstākļus un ieviestos personu pārvietošanās un uzņēmējdarbības veikšanas plašos ierobežojumus, ekskluzīvās piegādes saistību darbības laiks, kas arī nepārsniedz vienu gadu, var tikt uzskatīts par nozīmīgu tirgus piekļuves

bloķēšanu, kam iztrūkst ekonomiska pamatojuma. Ekskluzivitātes noteikumu paredzēšana samazina patērētāju izvēles iespējas un platformu savstarpējo konkurenci, kuras nozīmīgs elements ir piegādes maksas. Attiecībā uz šo un vēl citiem sadarbības līgumos iekļautajiem nosacījumiem KP ir nosūtījusi aicinājumus Wolt” un “Bolt Food” platformu īpašniekiem tos rūpīgi izvērtēt un nepieciešamības gadījumā pārskatīt, lai sasniegtu konkurences attīstības un efektivitātes ieguvumus.

“Wolt” un “Bolt Food” platformu sadarbība ar uzņēmumiem Latvijā

UZŅĒMUMU SADARBĪBA ar PLATFORMĀM

29%

nesadarbojas ar
platformām

Galvenie iemesli

- Augsta komisijas maksa **xxx**
- Piegādes maksa klientam **xx**
- Nevienlīdzīga attieksme **x**
pret sadarbības partneriem

71%

sadarbojas ar kādu
no platformām

■ Gan "Wolt", gan "Bolt Food"

■ "Bolt Food"

■ "Wolt"

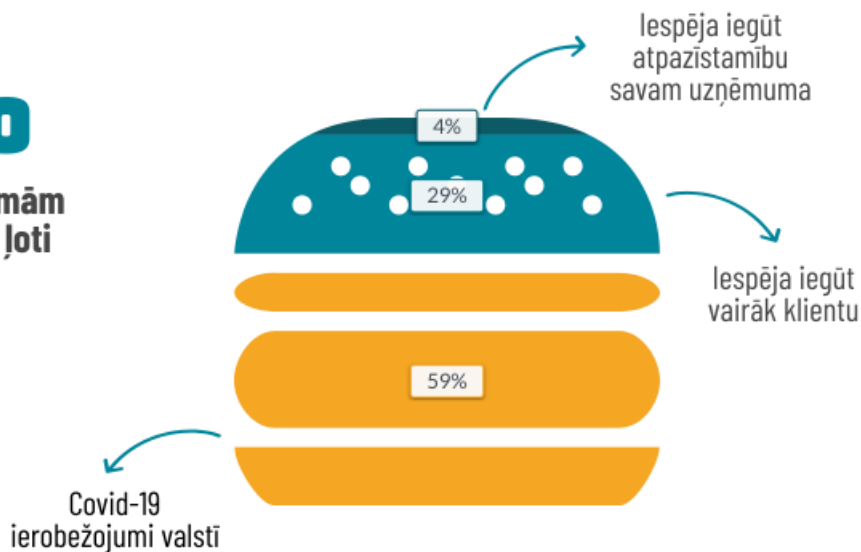
67%

sadarbojas vienlaicīgi
gan ar "Wolt", gan ar
"Bolt Food" platformām

SADARBĪBAS galvenie IEMESLI

83%

sadarbību ar platformām
vērtē kā svarīgu un ļoti
svarīgu

PLATFORMU izvirzītie nosacījumi UZŅĒMUMIEM

50%

uzņēmumi sastapušies ar
nevienlīdzīgu attieksmi

- ✗ Pastāvīgās un ilgstošās **akcijas**
- ✗ Vienpusēja platformas rīcība, samazinot ēdināšanas **uzņēmuma darba laiku**
- ✗ Vienpusēja platformas rīcība, paaugstinot **komisijas maksu**
- ✗ Pārmērīgi **augstu maksājumu pieprasīšana** no sadarbības partneriem
- ✗ Prasība, lai sadarbība tiktu veidota tikai un vienīgi **ar vienu no platformām**

Konkurences padome | | www.kp.gov.lv

<https://www.kp.gov.lv/lv/jaunums/kp-wolt-un-bolt-food-platformas-ir-nozimigi-partikas-nozares-uznemeju-sadarbibas-partneri-covid-19-pandemijas-laika>